

SAKKI ry:n lausunto sivistysvaliokunnalle

11.5.2022

Asia: K 7/2022 vp Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2022.

Yleishuomiot

Kiitämme mahdollisuudesta lausua yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomuksesta eduskunnalle 2022. Keskitymme lausunnossamme kappaleeseen 1.3.2 Koulutus yhdenvertaisuutta vahvistamaan.

Tarkemmat huomiot

YV-valtuutettu katsoo, että yv-suunnitteluveto tulisi ulottaa koko koulujärjestelmään eli myös varhaiskasvatukseen. Näemme että tämä on hyvä ja tarpeellinen ehdotus, sillä monet jo pienenä lapsena koetut ennakkoluulot, väheksyntä ja ulkopuolisuuden kokemukset vaikuttavat merkittäväällä tavalla myöhemmässä iässä. Antirasistisen ja syrjinnän vastaisen kasvatustyön avulla tuetaan esimerkiksi näkyviin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden kokemuksia yhteisöllisyydestä, joukkoon kuulumisesta ja osallisuuden mahdollisuuksista vaikkapa peruskoulussa ja toisella asteella.

Amisbarometrista käy ilmi, että n. 4 % vastaajista oli kokenut syrjintää tai halventamista opettajien toimesta joskus tai usein etnisen tai kulttuurisen taustan perusteella. N. 6 % oli kokemus tällaisesta kiusaamisesta muiden opiskelijoiden toimesta. Näin ollen nosto, että rasismien ja syrjinnänvastainen kasvatustyö tulisi saada osaksi opettajien tutkinto-ohjelmia ja täydennyskoulutusta, voi olla olennainen syrjinnän ja halventamisen ehkäisyssä.

Kertomuksessa todetaan, että "yhdenvertaisuuslain osittaisuudistuksen yhteydessä tulisikin vahvistaa oppilaitosten velvollisuutta puuttua häirintään" ja "oppilaitoksissa tulee olla selkeät prosessit yhteyshenkilöineen rassistiseen häirintään ja syrjintään puuttumiseen. Prosessien tulee olla lasten ja nuorten kannalta helposti ja luotettavasti saatavilla." Nämä ovat tärkeitä huomioita ja kehityskohteita, joita kannatamme lämpimästi. Näiden lisäksi

kertomuksessa voitaisiin kiinnittää huomiota myös koulutuksen järjestäjien lakisääteiseen yhteisölliseen opiskeluhooltoon, jonka avulla voidaan myös ehkäistä oppilaitoksissa tapahtuvaa syrjintää ja rasismia. Sosiaalisen turvallisuuden vahvistamista ennaltaehkäisevänä toimenä ei ole tekstissä juurikaan huomioitu.

Yhtä lailla tärkeä on huomio, että "Puuttumisvelvollisuus ei koske ainoastaan rasistista häirintää vaan kattaa kaikki syrjintäperusteet." Myös Amisbarometristä käy ilmi, että osa opiskelijoista (n. 4-5%) joutuvat opettajien ja muiden opiskelijoiden kiusaamiksi vamman tai sairauden vuoksi.

Kertomuksessa todetaan koronapandemian vaikutuksista seuraavaa: "Jotta lasten ja nuorten hyvinvointi voidaan turvata yhdenvertaisesti pandemian jälkeisenä aikana, tulee kiinnittää erityistä huomiota yksilölliseen tukeen, opinto- ja opiskelijaohjaukseen, sekä lapsille ja nuorille annettaviin matalan kynnyksen palveluihin, erityisesti mielenterveyspalvelujen osalta." Tuemme vahvasti näitä tavoitteita ja näemme ne keskeisinä toimenpiteinä hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Opiskelijahuollon resurssit tuleekin turvata. On myös tärkeää seurata, miten hyvinvointialueet tulevat toteuttamaan opiskelijahuoltoa lain vaatimalla tavalla lähipalveluna.

JUTTA VIHONEN

Puheenjohtaja

044 7530 581

jutta.vihonen@sakkiry.fi

NOORA LUUKKA

Pääsihteeri

050 3100 570

noora.luukka@sakkiry.fi

Lisätietoja:

Matti Tujula

edunvalvonnan asiantuntija

044 7766 048

matti.tujula@sakkiry.fi